Grassroots Focus Report

รายงานภาวะเศรษฐกิจฐานราก

พฤศจิกายน - ธันวาคม 2562

ธนาคารออมสิน

GRASSROOTS IN BRIEF

สรุปสถานการณ์เศรษฐกิจฐานราก เดือนพฤศจิกายน – ธันวาคม 2562

เศรษฐกิจฐานรากอยู่ในระดับทรงตัว โดยในเดือน พ.ย. 62 แม้ปริมาณผลผลิตสินค้าเกษตรจะปรับตัวลง แต่ในส่วนของราคาสินค้าเกษตร และรายได้เกษตรกรได้ปรับตัวเพิ่มขึ้น ส่งผลเชิงบวกต่อความสามารถในการจับจ่ายใช้สอยเพื่อการอุปโภคและบริโภคของเกษตรกร รวมถึงยังมีปัจจัยบวกจากนโยบายของภาครัฐในการช่วยเหลือเกษตรกร

อย่างไรก็ตาม ปัจจัยเสี่ยงที่ยังคงต้องติดตามอย่างใกล้ชิด คือ ภาวะเศรษฐกิจโลกที่ยังมีความไม่แน่นอน เศรษฐกิจไทยได้รับผลกระทบสะสมจากการหดตัวของภาคส่งออก จากการกีดกันทางการค้าระหว่างสหรัฐฯ และจีน ส่วนอัตราเงินเฟ้อของผู้มีรายได้น้อยที่ขยายตัวเพิ่มขึ้น ได้ส่งผลให้อำนาจการจับจ่ายใช้สอยของแรงงานและผู้มีรายได้น้อยปรับตัวลดลง

นอกจากนี้ปัญหาภัยแล้งในบางพื้นที่ ได้ส่งผลกระทบต่อปริมาณน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคของประชาชน รวมถึงการจัดสรรน้ำให้แก่เกษตรกรเพื่อทำการเกษตร

ภาวะด้านการเกษตร

	ก.ย.62	ต.ค.62	พ.ย.62
ดัชนีผลผลิตสินค้าเกษตร	1.54 % YOY	0.40 % YOY	-2.68 % YOY
ดัชนีราคาสินค้าเกษตร	2.17 % YOY	-0.13 % YOY	5.44 % YOY
ดัชนีรายได้เกษตรกร	3.99 % YOY	0.79 % YOY	2.62 % YOY

ยอดขายรถจักรยานยนต์

ยอดขายรถจักรยานยนต์ปรับตัวลดลง

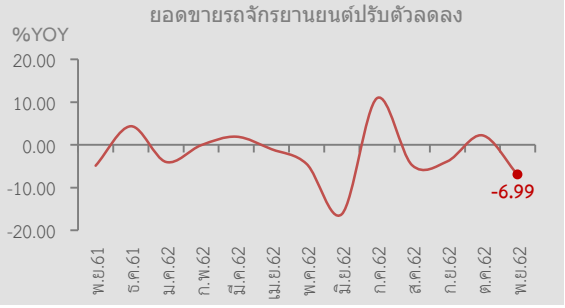

อัตราเงินเฟ้อของผู้มีรายได้น้อย

อัตราเงินเฟ้อของผู้มีรายได้น้อยขยายตัวเพิ่มขึ้น เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน

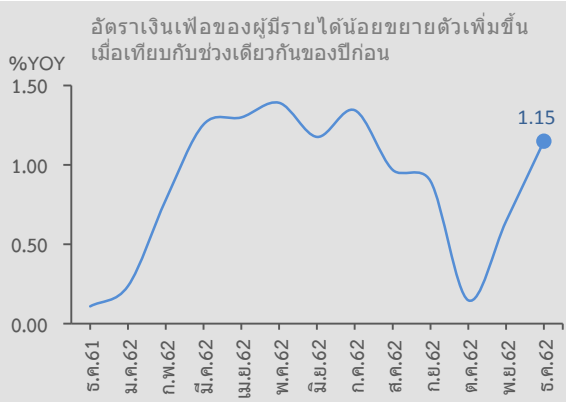

ภาวะด้านแรงงาน

ภาพรวมผู้มีงานทำ ยังคงหดตัวต่อเนื่อง

ภาพรวมผู้มีงานทำ

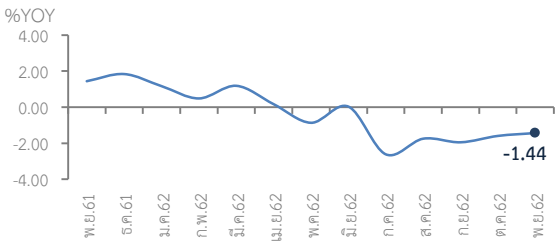

จำนวนผู้มีงานทำแยกตามประเภทการจ้างงาน ณ พ.ย. 62

การจ้างงานภาคเกษตร	การจ้างงานนอกภาคเกษตร
-3.80 % YOY	-0.31 % YOY

จำนวนผู้มีงานทำแยกตามระดับการศึกษา ณ พ.ย. 62

ผู้ที่ไม่มีการศึกษา	ผู้ที่มีการศึกษาต่ำกว่าระดับอุดมศึกษา	ผู้ที่มีการศึกษาระดับอุดมศึกษา
-5.22 % YOY	-1.23 % YOY	-1.93 % YOY

ค่าจ้างแรงงานเฉลี่ย

ภาคเกษตรกรรม

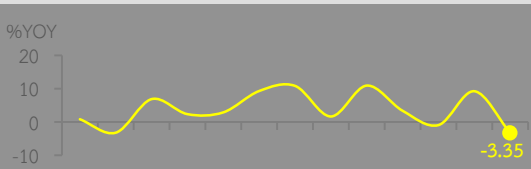

นอกภาคเกษตรกรรม

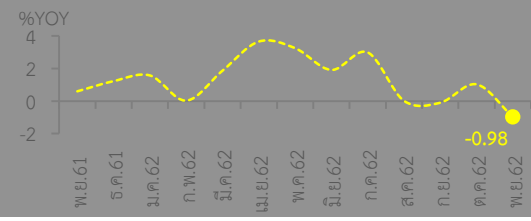

ภาพรวมผู้ว่างงานปรับตัวเพิ่มสูงขึ้น

ภาพรวมผู้ว่างงาน

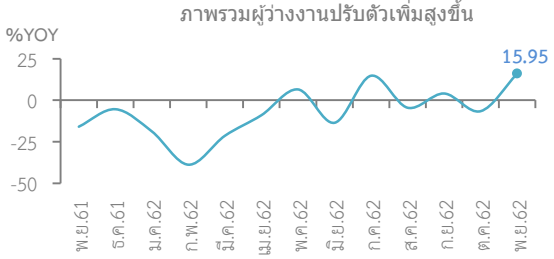

จำนวนผู้ว่างงานแยกตามระดับการศึกษา

ผู้ที่ไม่มีการศึกษา	ผู้ที่มีการศึกษาต่ำกว่าระดับอุดมศึกษา	ผู้ที่มีการศึกษาระดับอุดมศึกษา
-23.81 % YOY	35.85 % YOY	-8.97 % YOY

การแก้ไขหนี้นอกระบบ

โดย ธนาคาร (Bank)

โครงการสินเชื่อรายย่อย เพื่อใช้จ่ายฉุกเฉิน

	ระยะที่ 1	ระยะที่ 2
อนุมัติสินเชื่อ (ราย)	119,592	230,048
วงเงิน (ลบ.)	4,988.76	9,999.65
ที่มา: ธนาคารออมสิน	สิ้นสุด ณ มี.ค. 2561	ข้อมูล ณ ธ.ค. 2562
อนุมัติสินเชื่อ (ราย)	105,721	167,872
วงเงิน (ลบ.)	5,000.00	7,374.72
ที่มา: รายงานความคืบหน้าการแก้ไขปัญหาหนี้นอกระบบสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (สศค.)	สิ้นสุด ณ มี.ค. 2561	ข้อมูล ณ พ.ย. 2562

โดย ธุรกิจสินเชื่อรายย่อย (Non-Bank)

นาโนไฟแนนซ์
สินเชื่อเพื่อประกอบอาชีพ
วงเงินกู้: ไม่เกิน 100,000 บาท
กำกับดูแลโดย: ธนาคารแห่งประเทศไทย

พิโกไฟแนนซ์
สินเชื่ออเนกประสงค์
วงเงินกู้: ไม่เกิน 100,000 บาท
กำกับดูแลโดย: สนง.เศรษฐกิจการคลัง

ข้อมูล ณ พ.ย. 2562

ผู้ให้บริการทั่วประเทศ จำนวน 658 ราย

ข้อมูล ณ ม.ค. 2563

มติ ครม. เกี่ยวกับ ประชาชนฐานราก

โครงการช่วยเหลือประชาชนฐานราก

ของรัฐบาลที่ออกใหม่ มีจำนวน 5 โครงการ ดังนี้

1. โครงการสินเชื่อชะลอการขายข้าวเปลือก ปีการผลิต 2562/63
2. โครงการสินเชื่อเพื่อรวบรวมข้าวโดยสถาบันเกษตรกร ปีการผลิต 2562/63
3. โครงการชดเชยดอกเบี้ยให้ผู้ประกอบการค้าข้าวในการเก็บสต็อก ปีการผลิต 2562/63
4. โครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ปี 2562/63
5. มาตรการบริหารจัดการข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ปี 2562/63

ประเด็นอื่นๆ ที่น่าสนใจ เกี่ยวกับ ประชาชนฐานราก

ผลิตภาพของแรงงานในภาคบริการของไทยอยู่ในระดับต่ำ

ภาคบริการของไทยมีผลิตภาพแรงงานต่ำกว่าภาคการผลิตทั้งในแง่มูลค่าและอัตราการเติบโต และเมื่อเทียบกับต่างประเทศ ไทยมีผลิตภาพแรงงานภาคบริการต่ำกว่าค่าเฉลี่ยโลกถึง 2.4 เท่า สาเหตุสำคัญเกิดจากการที่แรงงานกว่า 70% กระจุกตัวใน Traditional Services ซึ่งพึ่งพาแรงงานทักษะต่ำเป็นหลักและมีการใช้เทคโนโลยีไม่มากนัก

รมว.เกษตรฯ เร่งปฏิรูปภาคเกษตร เข้าสู่เกษตรดิจิทัล

กระทรวงเกษตรฯ เร่งเพิ่มขีดความสามารถการเข้าถึงด้านเทคโนโลยีให้กับเกษตรกร เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน ทั้งนี้ ได้เริ่มดำเนินการแล้วในเรื่อง แอปพลิเคชัน 1 กระทรวง 1 แอปพลิเคชัน บนมือถือของเกษตรกร ซึ่งกระทรวงเกษตรฯ ได้นำมารวมไว้เป็นหนึ่งเดียว จากเดิมที่มี 22 แอปพลิเคชัน ครอบคลุมบริการด้านการเกษตร ความรู้ ข่าวสาร และราคาสินค้าเกษตร

+ ปัจจัยบวก

- **ราคาสินค้าเกษตร และรายได้เกษตรกรปรับตัวเพิ่มขึ้น** โดยปรับตัวเพิ่มสูงขึ้นในทุกหมวดสินค้า ส่งผลเชิงบวกต่อความสามารถในการจับจ่ายใช้สอยของเกษตรกร
- **นโยบายช่วยเหลือของภาครัฐที่มีต่อเกษตรกร** ได้ช่วยสนับสนุนเกษตรกรที่ปลูกพืชซึ่งเป็นสินค้าหลัก ทั้ง ข้าว และข้าวโพด โดยการช่วยเหลือและสนับสนุนนั้น มีความครอบคลุมทั้งในด้านการเงิน คือ การให้สินเชื่อ ชดเชยดอกเบี้ย และประกันรายได้ ตลอดจนมีมาตรการเพิ่มเติม คือ การเข้มงวดต่อการลักลอบนำเข้าข้าวโพดเลี้ยงสัตว์จากประเทศเพื่อนบ้าน เป็นต้น

− ปัจจัยลบ

- **เศรษฐกิจโลกมีทิศทางชะลอตัวลงต่อเนื่อง ส่งผลเชิงลบต่อเศรษฐกิจไทยให้ชะลอตัวลงในทิศทางเดียวกัน** โดยเศรษฐกิจไทยได้รับผลกระทบสะสมจากการหดตัวของภาคส่งออก จากการกีดกันทางการค้าระหว่างสหรัฐฯ และจีน
- **อัตราเงินเฟ้อของผู้มีรายได้น้อยขยายตัวเพิ่มขึ้น** โดยราคาสินค้าปรับตัวเพิ่มขึ้นจากความต้องการบริโภคที่มีมากในช่วงเทศกาลปีใหม่ ส่งผลทำให้อำนาจการจับจ่ายใช้สอยของแรงงานและผู้มีรายได้น้อยปรับลดลง
- **ปัญหาภัยแล้งในบางพื้นที่ ในเขตภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ** ได้ส่งผลกระทบต่อปริมาณน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคของประชาชน รวมถึงการจัดสรรน้ำให้แก่เกษตรกรเพื่อทำการเกษตร